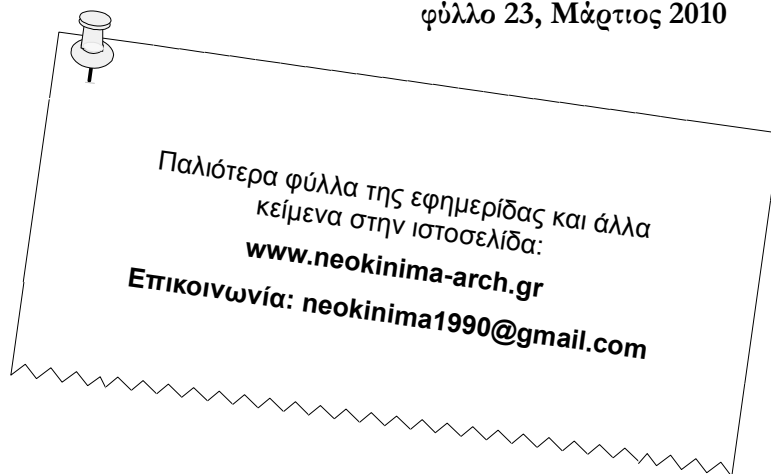

ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

περιοδική έκδοση
του ΝΕΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ Ή ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ

Το δίλημμα που θέτει ξανά η μεγάλη κρίση

Μόλις ανακοινώθηκαν από τα όργανα της ΕΕ τα μέτρα για το "χρέος" της Ελλάδας. Πώς δηλαδή αυτοί που ληστεύουν για δύο αιώνες τη χώρα (δηλαδή τον εργαζόμενο λαό της) σκοπεύουν να εξασφαλίσουν ότι θα πάρουν και τα υπόλοιπα: ό,τι έχει μείνει από δημόσια περιουσία, εργασιακά δικαιώματα, υπόλοιπα δώρων και μισθών, και κυρίως άμεσα, συντάξεις και δικαιώματα περίθαλψης. Πάντως σήμερα κανείς δεν μπορεί να είναι βέβαιος για το πώς θα είναι ο κόσμος μετά τη σημερινή παγκόσμια κρίση, στην οποία το Έκτος Σχεδίου αναφέρθηκε ήδη από τον Μάρτιο του 2008. Ενώ οι τεχνοκράτες των πολυεθνικών, εμβρόντητοι από τις εξελίξεις, δεν έχουν καμιά πειστική απάντηση για τις αιτίες του φαινομένου και καμιά σοβαρή πρόβλεψη για το τι θα επακολουθήσει, το

κίνημα της εργατικής τάξης και των υπόλοιπων εργαζόμενων φαίνεται να δίνει διεθνώς μάχες οπισθοφυλακών, έχοντας μειωμένη ορατότητα μέσα στη σκόνη, που σηκώθηκε από την πτώση του σοσιαλισμού του 20ου αιώνα και η οποία ακόμα δεν έχει κατακαθίσει. Ο καθένας ως κρατήσει το πόστο του. Αν οι ανάγκες σε θεωρία και πράξη ξεπερνάνε σήμερα τις δυνάμεις μας, εξαρτάται από μας αυτό να μη διαιωνιστεί.

Σε τέτοια εποχή, οι εκλογές του ΤΕΕ, λόγω και του χαρακτήρα του φορέα, φαίνονται επουσιώδεις. Όμως κάθε ψηφοφορία είναι και μια μάχη, που η έκβασή της έχει τη σημασία της, για όσους δεν θεωρούν τον καπιταλισμό αιώνιο και τη βαρβαρότητα αναπόφευκτη. Το Νέο Κίνημα (βλ. και σχετικό κείμενο που δημοσιεύεται στο φύλλο

αυτό) καλεί τους αρχιτέκτονες που ζουν από τη δουλειά τους, να δώσουν, για την Επιστημονική Επιτροπή των αρχιτεκτόνων, ψήφο μάχης στο ψηφοδέλτιο του Νέου Κινήματος Αρχιτεκτόνων. Για τα υπόλοιπα (τα διακλαδικά) όργανα του ΤΕΕ το Νέο Κίνημα προτείνει στους συναδέλφους να ψηφίσουν αξιολογώντας, αφ' ενός πώς το πρόγραμμα της κάθε παράταξης τοποθετείται τόσο σε σχέση με τα άμεσα καυτά προβλήματα των εργαζόμενων μηχανικών όσο και σε σχέση με την κομμουνιστική προοπτική στις σημερινές συνθήκες, και αφ' ετέρου πόσο η καθημερινή πρακτική της κάθε παράταξης ευνοεί την ανάπτυξη της αγωνιστικής ενότητας των μηχανικών που ζουν από τη δουλειά τους και της αγωνιστικής ενότητας όλων των εργαζομένων.

Τι είναι το ΤΕΕ και τι η εκπροσώπηση στη διοίκησή του

Η σχέση του κλάδου των αρχιτεκτόνων με το ΤΕΕ ήταν πάντα συγκρουσιακή. Το κατεστημένο της διοίκησης, με απόλυτη ευθύνη του, συντηρεί διαχρονικά το άθλιο καθεστώς των επαγγελματικών αρμοδιοτήτων των κλάδων (αρχιτεκτονική ασκούν οι μισές ειδικότητες των μηχανικών!), διαιωνίζοντας στείρες και αναχρονιστικές αντιθέσεις, που διαιρούν τους εργαζόμενους μηχανικούς. Η εκπροσώπηση των αρχιτεκτόνων στα όργανα διοίκησης, όταν δεν είναι μηδενική, είναι συνήθως ποσοτικά και ποιοτικά υποβαθμισμένη, σιωπηρή, από κάθε άποψη υποταγμένη.

Το ΤΕΕ δεν εκπροσωπεί τους εργαζόμενους μηχανικούς. Τραγική ολοφάνερη επιβεβαίωση αποτελεί η προδοσία του στο ασφαλιστικό. Τώρα, που έχει γίνει εντονότερη η ταξική διάκριση των μηχανικών, και σε μια εποχή που οι μικροί επαγγελματίες συμπιέζονται, ο αριθμός των μισθωτών και άνεργων μηχανικών αυξάνει και η θέση τους επιδεινώνεται πολύπλευρα, το ΤΕΕ χρησιμοποιείται σαν μηχανισμός κατάπνιξης της γνώμης και της αγωνίας, παραπλάνησης και αποπροσανατολισμού των μηχανικών που ζουν από τη δουλειά τους.

Το ΤΕΕ εξυπηρετεί κατά κύριο λόγο τα συμφέροντα των ισχυρών κατασκευαστικών εταιριών, της βιομηχανίας, των επιχειρήσεων των νέων τεχνολογιών και της ψευδεπίγραφης "πράσινης" οικονομίας, λίγων μεγάλων μελετητικών γραφείων και των διαπαραταξιακών ομάδων των πολυτεχνείων, που με τις ευλογίες της Ε.Ε. έχουν μετατρέψει τους τομείς των ΑΕΙ και τον εξοπλισμό τους σε μελετητικά γραφεία. Με το σημερινό συσχετισμό δυνάμεων το ΤΕΕ μπορεί να είναι απλώς προπαγανδιστής της «ανάπτυξιακής» λειτουργίας των αρπαχτικών που ονομάζονται "αγορές", της ΕΕ και των άλλων διεθνών οργανισμών του μεγάλου κεφαλαίου. Το πολύ-πολύ να του ανατεθεί ο ρόλος της επεξεργασίας επί μέρους ζητημάτων, με στόχο την καλύτερη εφαρμογή αυτής της πολιτικής.

Η διοίκηση του ΤΕΕ είναι ένας γραφειοκρατικός διακομματικός μηχανισμός, που είναι σχετικά αυτόνομος και χρησιμοποιεί ποικίλα μέσα για τη διατήρησή και την αναπαραγωγή του. Χρησιμοποιεί τους μηχανισμούς των κομμάτων, κυρίως του δικομματισμού, χρησιμοποιεί επίσης οικονομικά μέσα επηρεάζοντας την κατανομή του επαγγελματικού αντικειμένου στα με-

γάλα έργα, τις υπερβολαβίες και τις μελέτες. Ρουσφετολογεί μέσω των αμειβόμενων επιτροπών, των ομάδων εργασίας και εκπροσωπήσεων, των προσλήψεων στους μηχανισμούς του. Φτιάχνει καριέρες και καλές ζωές με τη δημιουργία δημόσιας και επαγγελματικής "εικόνας" δια των διεθνών ταξιδιών, πολυτελών συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων.

Μιλήσαμε για το περιβάλλον της επικείμενης εκλογικής μάχης. Ποιά όμως είναι η σημασία της εκλογής εκπροσώπων των μηχανικών και ειδικότερα των αρχιτεκτόνων που ζουν από τη δουλειά τους στα όργανα του ΤΕΕ;

Οι εκπρόσωποι αυτοί πρέπει να έχουν ως αποστολή:

Την προβολή και διεκδίκηση των αιτημάτων των εργαζόμενων μηχανικών μέσα από τις διαδικασίες του φορέα, πρώτα και κύρια σχετικά με τα εργασιακά και το ασφαλιστικό.

Την αποκάλυψη και ματαίωση των σχεδίων, που συνήθως δεν έρχονται στη δημοσιότητα, και τα οποία χαρακτηρίζουν την πολιτική του ΤΕΕ και εξυπηρετούν ιδιοτελή συμφέροντα εκείνων των μηχανικών, που ανήκουν στη ολιγαρχία του τό-

που και το περιβάλλον που την στηρίζει.

Την αποκάλυψη του ρόλου που παίζουν οι συντεχνιακές και τεχνοκρατικές διακηρύξεις του ΤΕΕ στη συγκάλυψη του πραγματικού του χαρακτήρα και τη διαφώτιση σχετικά με τη ζημιά που κάνουν οι συντεχνιακές και τοπικιστικές απόψεις και μορφές οργάνωσης, οι οποίες διαιρούν με παραπλανητικό τρόπο τους εργαζόμενους μηχανικούς.

Την προσπάθεια αναζωογόνησης της ταξικής παρέμβασης σε θέματα της καταστροφής του πλανήτη, της τεχνολογίας, των κατασκευών, της αρχιτεκτονικής και της πόλης, που τα τελευταία χρόνια έχει δραματικά εξασθενήσει. Την εκπροσώπηση της επιστημονικής αντιπαράθεσης στη φενάκη της «πράσινης οικονομίας», που αποτελεί σήμερα στρατηγική σωτηρίας του καπιταλισμού, πάντα σε βάρος των εργαζομένων και των λαών του κόσμου.

Την προώθηση της συνεργασίας των κομμουνιστικών και άλλων αντικαπιταλιστικών δυνάμεων των μηχανικών για την εξυπηρέτηση των παραπάνω αλλά και γενικότερων κοινωνικοπολιτικών στόχων. □

Ψήφος μάχης για την Επιστημονική Επιτροπή των Αρχιτεκτόνων

Το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων κατεβαίνει για πρώτη φορά αυτοτελώς στις εκλογές του ΤΕΕ και μόνο στην Επιστημονική Επιτροπή Ειδικότητας Αρχιτεκτόνων.

Το Νέο Κίνημα επιδιώκει να εκπροσωπή τους αρχιτέκτονες που ζουν από τη δουλειά τους. Είναι μια ζωντανή συλλογικότητα, που εδώ και 20 χρόνια λειτουργεί μέσα από συγκεντρώσεις (ολομέλειες), οι οποίες αποφασίζουν για όλα τα ζητήματα, ενώ, για τα πιο σημαντικά από αυτά, πριν από την απόφαση ζητείται η γνώμη των συναδέλφων της περιφέρειας. Αυτός ο τρόπος λειτουργίας του Νέου Κινήματος έρχεται από το παρελθόν (από τα πρώτα χρόνια μετά την πτώση της δικτατορίας), αλλά πιστεύουμε ότι επιβιώνει και ανθίζει, όπου δεν εμποδίζεται, γιατί αποτελεί ένα άνοιγμα προς το μέλλον.

Μέσα από αυτή την 20ετή συλλογική διαδικασία το Νέο Κίνημα έχει επεξεργαστεί και δημοσιεύσει θέσεις για τα περισσότερα προβλήματα των εργαζόμενων αρχιτεκτόνων, για ζητήματα της αρχιτεκτονικής και για τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα της πόλης και του χώρου, θέσεις που συνεχώς εξελίσσονται και για τις οποίες συνεχώς αγωνίζεται.

Το Νέο Κίνημα έχει σταθερά ασκήσει κριτική στις κλαδικές ή τοπικές παρατάξεις που δραστηριοποιούνται στο ΤΕΕ, γιατί πιστεύει ότι τόσο οι διακλαδικές όσο και τοπικιστικές αντιθέσεις είναι βεβαίως συχνά πραγματικές, αποτελούν όμως σε μεγάλο βαθμό ειδικές εκφάνσεις ή αποτέλεσμα των κυρίαρχων κοινωνικοπολιτικών αντιθέσεων. Για τον λόγο αυτό δεν κατεβαίνει με ψηφοδέλτιο για την Αντιπροσωπεία. Διεκδικεί την εκπροσώπηση των ερ-

γαζόμενων αρχιτεκτόνων στην Επιστημονική Επιτροπή, μέσω του μόνου ψηφοδελτίου για το οποίο η ψηφοφορία είναι υποχρεωτικά κλαδική.

Στις κατά καιρούς εκλογές του ΤΕΕ το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων, από την ίδρυσή του το 1990, συμμετείχε στα διακλαδικά ψηφοδέλτια της Πανεπιστημονικής και εκπροσωπούταν μέσα από αυτά στα όργανα του ΤΕΕ. Στις εκλογές αυτές το Νέο Κίνημα δεν συμμετείχε στο ψηφοδέλτιο της Πανεπιστημονικής, διότι, το 2008 στο Σύλλογο Αρχιτεκτόνων, το ΚΚΕ διέσπασε το Νέο Κίνημα αποχωρώντας από αυτό και κατεβάζοντας ψηφοδέλτιο της Πανεπιστημονικής, και επιπλέον, η Πανεπιστημονική αγνόησε απολύτως την πρόταση συμπίεσης, που απηύθυνε και σ' αυτή το Νέο Κίνημα, το καλοκαίρι του 2009. (Για την πρόταση συμπίεσης βλέπε σελ. 2).

ΤΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ

ΝΕΟ ΚΙΝΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ

**ΔΡΟΥΓΑ ΙΟΥΛΙΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΣΟΦΙΑ
ΜΠΑΡΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΟΡΕΣΤΙΔΗΣ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ
ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΣΕΛΙΑΝΙΤΗ ΕΥΔΟΚΙΑ
ΣΚΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΑΒΛΑΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**

Έγινε μια αρχή

Το κείμενο που ακολουθεί ήταν απόφαση της ολομέλειας του Νέου Κινήματος της 1ης Ιουλίου του 2009. Εκτός από τη γενική δημοσιοποίηση, η πρόσκληση δόθηκε στην Πανεπιστημονική, στην Ανεξάρτητη Αριστερή Κίνηση και στον Αριστερό Αντίλογο. Η Πανεπιστημονική την αγνόησε απολύτως, ενώ με την Αριστερή Κίνηση και τον Αριστερό Αντίλογο, που ανταποκρίθηκαν θετικά, πραγματοποιήθηκε μια σειρά χρήσιμων συναντήσεων, τις οποίες θα επιδιώξουμε να συνεχίσουμε μετά τις εκλογές, με σκοπό πρώτα και κύρια τον συντονισμό της δράσης για τους κοινούς μας στόχους. Εκδηλώθηκε επίσης ενδιαφέρον από τη μεριά της Συσπείρωσης Αριστερών Αρχιτεκτόνων, το οποίο αντιμετωπίσαμε με επιφύλαξη, κυρίως λόγω της ρευστότητας της στάσης της παράταξης, που εκδηλώνεται έντονα τα τελευταία χρόνια στο Σύλλογο Αρχιτεκτόνων.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗ ΣΥΜΠΟΡΕΥΣΗ

Με την ευκαιρία των εκλογών του ΤΕΕ, που αποτελούν μια περίοδο κατά την οποία το ενδιαφέρον των μηχανικών για τα κοινά είναι σχετικά αυξημένο, το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων απευθύνει στους μισθωτούς, τους υπόλοιπους εργαζόμενους μηχανικούς και τις παρατάξεις, που διακηρύσσουν ότι τους εκπροσωπούν, πρόταση δημόσιου διαλόγου, σε χρόνο και τόπο που θα συμφωνηθεί από κοινού, με επιδιώξη:

Το συντονισμό του αγώνα για την απόκρουση της πολυμορφης επίθεσης του κεφαλαίου, που οξύνεται υπέρμετρα στις συνθήκες της σημερινής κρίσης (οι εργασιακές σχέσεις εξελίσσονται δραματικά, μετά τη μονοπώληση των δημόσιων, ετοιμάζεται μέσω του μητρώου η μονοπώληση και των ιδιωτι-

κών έργων και μελετών, η «οικονομία της αγοράς» και οι «πράσινες» μπίζνες προωθούνται καταϊγιστικά σε όλους τους χώρους, η Τράπεζα Αττικής απειλεί να καταπιεί άλλο ένα μεγάλο κομμάτι του ΤΣΜΕΔΕ κλπ κλπ), αλλά και για την προώθηση αιτημάτων, που στόχο θα έχουν την ανακούφιση των κατηγοριών των συναδέλφων που πλήττεται σκληρότερα η εργασιακή, η επιστημονική, ακόμα και η φυσική τους υπόσταση.

Την ενδεχόμενη επίτευξη συμπίεσης και συνεργασίας στα πλαίσια των φορέων των μηχανικών (ΤΕΕ, Σύλλογοι, Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών, ΕΜΔΥΔΑΣ κ.λ.π.) με στόχο τη ματαίωση των σχεδίων του κατεστημένου των παρατάξεων, που για χρόνια, με διάφορους

συνδυασμούς διοικούν το ΤΕΕ και άλλους φορείς των μηχανικών, μέσα από τη συστέρωση των εργαζόμενων συναδέλφων, για διεξαγωγή αγώνα συντονισμένου και προσαρμοσμένου στα χαρακτηριστικά του κάθε φορέα.

Την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης, ώστε η αντιπαράθεση των διάφορων απόψεων να γίνεται επί της ουσίας, χωρίς περιττούς χαρακτηρισμούς και καταγγελίες, με προσπάθεια διάκρισης ανάμεσα στα ουσιώδη και τα επουσιώδη, τα κύρια και τα δευτερεύοντα. Από το διάλογο αυτό είναι ενδεχόμενο να προκύψει η δυνατότητα δημιουργίας ενός μετώπου των εργαζόμενων μηχανικών αλλά και η προοπτική συντονισμού του με τους υπόλοιπους αγωνιζόμενους εργαζόμε-

νους, για τη διεξαγωγή όχι μόνο της καθημερινής πάλης, που η αναγκαιότητά της θα γίνεται κάθε μέρα και πιο φανερή, αλλά και για τη διάνοιξη της προοπτικής ανατροπής της καπιταλιστικής βαρβαρότητας με στόχο το σοσιαλισμό.

Καλούμε τις παρατάξεις αλλά και τους ανένταχτους συναδέλφους, που κρίνουν χρήσιμο έναν τέτοιο διάλογο, να έρθουν σε επαφή μεταξύ τους και με το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων, με σκοπό να οριστεί η θεματολογία του και να ανταλλάγουν οι υπάρχουσες επεξεργασίες και προτάσεις, ώστε να οδηγηθούν σε μία εποικοδομητική διαδικασία προσδιορισμού των κοινών, των διαφορών και την επίτευξη πιθανών νέων συγκλίσεων στις θέσεις και στη δράση. □

Και πάλι για την κατάργηση των ΕΠΑΕ

Οι Αρχιτεκτονικές Επιτροπές (αργότερα ΕΠΑΕ) υπήρξαν κατάκτηση του ΣΑΔΑΣ από τη δεκαετία του '60. Την εποχή εκείνη αρχιτέκτονες **υπέγραψαν** ποσοστό μικρότερο από 5% των αρχιτεκτονικών μελετών των κτιρίων που χτίζονταν στο λεκανοπέδιο της πρωτεύουσας. Στην πρώτη φάση της λειτουργίας τους οι επιτροπές επενέβαιναν σε περιοχές των πόλεων που θεωρούνταν σημαντικές (πλατείες, δρόμοι ενός πλάτους και πάνω κ.λ.π.). Στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους δεν φαίνεται να είχαν δημιουργηθεί εκτεταμένα προβλήματα σχετικά με αυτές. Κατά τα τελευταία χρόνια της δικτατορίας, παρατηρήθηκε το φαινόμενο, σε μερικές περιπτώσεις, οι τροποποιητικές μελέτες να εκπονούνται από αρχιτέκτονες μέλη της επιτροπής, έναντι αμοιβής. Αυτό ήταν το πρώτο, περιορισμένο, σύμπτωμα της διαδικασίας εκφυλισμού των επιτροπών. Ήταν τα χρόνια που οι αρχιτέκτονες θεωρούσαν ως κύριους εχθρούς τους πολιτικούς μηχανικούς και κάπως πιο αόριστα τους «κατασκευαστές» ως «άξεστα» φυσικά πρόσωπα. Οι σημερινές λιγότερο διαδεδομένες αυταπάτες για τον εξυγιαντικό ρόλο που θα έπαιζε ένα Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων

χωρίς αυτό να σημαίνει ότι επεκτάθηκε στο σύνολο των συναδέλφων, που είχαν τριπλασιαστεί μέσα σε δύο χρόνια και σε μεγάλο ποσοστό ζούσαν πουλώντας την υπογραφή τους σε συναδέλφους (για φοροαποφυγή), σε πολιτικούς μηχανικούς, σε υπομηχανικούς και σε εργολάβους.

Αττική - σ.δ. 0,20, κάλυψη 10%

Ο βαθύτερος αυτός προβληματισμός κατά τη δεκαετία του '80 εξασθένισε, λόγω της κυριαρχίας της αντίληψης ότι η επίλυση των προβλημάτων είναι θέμα «θεσμών». Στην περίοδο της θεσμολαγνείας δημιουργήθηκε πλήθος επιτροπών, δοκιμάστηκε ατέλειωτο πλήθος διαδικασιών (συνήθως «συμμετοχικών»), ενώ για πρώτη φορά, εκτός του κυκλώματος των δημοσίων έργων, όπου υπήρχε προϊστορία, πήρε μαζική μορφή το φαινόμενο του λαδώματος των δημόσιων υπαλλήλων μηχανικών, κυρίως των πολεοδομιών, αλλά και των ελευθεροεπαγγελματιών των ιδιωτικών έργων από εργολάβους, υπεργολάβους και προμηθευτές. Από την περίοδο αυτή επεκτάθηκαν οι αρμοδιότητες των ΕΠΑΕ, που ελέγχουν πλέον πολύ μεγαλύτερο ποσοστό κτιρίων (βεβαίως εδώ και μερικά χρόνια απαλλάχθηκαν από τον έλεγχο οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις χωρίς να δημιουργηθεί καμιά αναστάτωση στον κλάδο). Εκτός από την χωρική επέκταση του αντικειμένου τους, από τα μέσα της δεκαετίας του '80 οι επιτροπές απέκτησαν και κάποιου είδους κατά περίπτωση κτίριου «νομοθετικές» αρμοδιότητες, που σημαίνει ότι οι αποφάσεις τους δεν επηρέαζαν μόνο την αισθητική ή τη λειτουργικότητα των κτιρίων αλλά απέδιδαν άμεσα και οικονομική αξία.

Το γενικό κοινωνικό περιβάλλον ήταν αναπόφευκτο να επηρεάσει τις επιτροπές. Ο διορισμός του μεγάλου πλέον αριθμού των εκπροσώπων, έγινε αρχικά με καθολική ψηφοφορία από στο Σύλλογο. Στην ψηφοφορία επικράτησαν απροκάλυπτα τα παραταξιακά κριτήρια, το εκλογικό αποτέλεσμα κατέπληξε, και το σύστημα αυτό αμέσως εγκαταλείφθηκε. Δεν πέρασε πολύς καιρός και ο διορισμός των εκπροσώπων τουλάχιστο της Αττικής, έγινε αντικείμενο κανονικού παζαριού ανάμεσα στις περισσότερες παρατάξεις, μέσω μιας Επιτροπής ΕΠΑΕ που δημιουργήθηκε. Την εποχή εκείνη η συστέρωση ζητά την

κατάργηση των ΕΠΑΕ, κυρίως με το βάσιμο επιχείρημα ότι ο Σύλλογος αναλαμβάνει ευθύνες που ανήκουν στη δημόσια διοίκηση. Λίγο αργότερα, από την εποχή της ίδρυσής του 1990, το Νέο Κίνημα Αρχιτεκτόνων προτείνει να σταματήσει η λειτουργία των ΕΠΑΕ σε σχέση με τα νέα κτίρια και να διατηρηθεί μόνο για τις κατεδαφίσεις, ενώ δεν συμμετέχει σε καμία φάση στο παζάρι των διορισμών.

Ας εξετάσουμε μερικούς συνηθισμένους προβληματισμούς:

1. Οι ΕΠΑΕ είναι κατάκτηση του κλάδου και δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί.

Ό,τι ήταν κατάκτηση τη δεκαετία του '60 μπορεί να είναι αναχρονισμός το 2009.

2. Οι ΕΠΑΕ έκαναν γνωστή την ύπαρξη των αρχιτεκτόνων στο πλατύ κοινό.

Σήμερα δεν παίζουμε αυτό το ρόλο. Τον έχουν αναλάβει οι εφημερίδες, ο Καλατράβα και ...ο Γιώργος Παπανδρέου με τους «συνεργάτες» του.

3. Οι ΕΠΑΕ έχουν προσφέρει στο κτιριακό περιβάλλον.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις επιτροπών με τέτοια προσφορά, ακόμα και περιπτώσεις συναδέλφων που έχουν κάνει πραγματικό αγώνα μέσα σ' αυτές. Η αναγνώριση αυτής της προσφοράς δεν πρέπει να συγκαλύψει αυτό που χαρακτηρίζει τον κανόνα: **Την αναποτελεσματικότητα**. Αυτή είναι πιο φανερή στις περιοχές που ελέγχονται καθ' ολοκληρίαν από τις ΕΠΑΕ (π.χ. εκτός σχεδίου, προστατευόμενες περιοχές κ.λ.π.).

Χαλκιδική - εκτός σχεδίου

Η εικόνα των πιο πλούσιων αστικών περιοχών, που έχουν χτιστεί κατά την τελευταία 20ετία σε πολύ μεγάλο ποσοστό από αρχιτέκτονες, επιβεβαιώνει ότι **κύρια αιτία της γενικευμένης αθλιότητας δεν είναι το ποιοι σχεδιάζουν τα κτίρια, ή ποιοι ελέγχουν τις μελέτες**, αλλά ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής και ειδικότερα η μορφή που αυτός πήρε στην χώρα μας, η νομοθεσία, ή η «έλλειψη» της, που διαμόρφωσαν εδώ οι κατά εποχές κυρίαρχες δυνάμεις του κεφαλαίου, που είχαν συμφέροντα δεμένα με τη γη. Αυτές πάτησαν, σε μεγάλο βαθμό, στον παραδοσιακό ελληνικό εγωκεντρισμό των πλειοψηφούντων μικροαστών και των πραγματικά αλλά και κατά φαντασίαν

νεόπλουτων, και εξέτρεψαν σε ακραία ατομικιστική και αντικοινωνική κατεύθυνση το «ανυπότακτο» του ρωμιού.

Η άθλια αυτή κατάσταση, πέρα από τα ζητήματα διαφθοράς που περιέχει, συμπαρασύρει και την δημόσια εικόνα του αρχιτέκτονα, από την άποψη ότι ο κλάδος αναλαμβάνει πολύ μεγάλο μέρος των ευθυνών για το αποτέλεσμα, απαλλάσσοντας ταυτόχρονα από αυτές το κράτος, αφού οι ΕΠΑΕ είναι όργανα που αποτελούνται αποκλειστικά από συναδέλφους.

Χαλκιδική - εκτός σχεδίου

Έχουμε ως κλάδος πλήρως αποτύχει να προωθήσουμε τους ειδικούς κανονισμούς δόμησης κατά περιοχή, και χρησιμοποιούμε έναν σχολαστικό ΓΟΚ από τα ορεινά χωριά ως την πλατεία Ομονοίας. Ακόμα και από τον ΓΟΚ του '85 διατηρήθηκαν τα χειρότερα και καταργήθηκαν ορισμένα θετικότερα. Κανένας μας δεν συνέκρινε τον ΓΟΚ του '85 με τον καταργημένο του '73, ή και του '55, με βάση την πείρα της εφαρμογής τους. Έχουν σχεδόν τελείως σταματήσει οι Πανελλήνιοι Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί. Ενώ συμβαίνουν όλα αυτά και πολλά άλλα, όταν έχουμε αυτοκαταργηθεί ως συλλογικό επιστημονικό υποκείμενο (βλ. και την κατάσταση των Συλλόγων), το να υποστηρίζουμε ότι λύνουμε κάποιο σοβαρό πρόβλημα της αρχιτεκτονικής, της πόλης ή έστω των αρχιτεκτόνων μέσω των ΕΠΑΕ, φανερώνει μάλλον αυταπάτη, όταν δεν φανερώνει την ύπαρξη κύκλου «επαγγελματικής» συναλλαγής ή «διευκόλυνσης».

Τι γίνεται μέχρι να καταργηθεί ο έλεγχος των ΕΠΑΕ στις μελέτες των νέων κτιρίων;

Το Νέο Κίνημα, όσο δεν έχουν ωριμάσει στον κλάδο απόψεις σαν τις παραπάνω, και όσο θα γίνεται παραταξιακή μοιρασιά των εκπροσώπων, δεν θα συμμετέχει στη διανομή, όπως δεν συμμετέχε και ποτέ μέχρι σήμερα. Όπως όμως και για τις υπόλοιπες εκπροσωπήσεις, θα επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια και αντικειμενικότητα στο ορισμό και τη λειτουργία των εκπροσώπων στις επιτροπές, όχι μόνο των συλλόγων αλλά και του ΤΕΕ, (που άλλωστε σχεδόν όλοι είναι και μέλη των συλλόγων). □

Εκτός Σχεδίου

Περιοδική έκδοση του
Νέου Κινήματος Αρχιτεκτόνων
τηλ. 210 36.33.506
Φύλλο αρ. 23 - Μάρτιος 2010
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο
Μπαρδάκης Κώστας
Λαφνομήλη 49Α, 11471 Αθήνα

Διανέμεται δωρεάν